

Mikkelin kaupungin talousarvio 2027

kaupunginjohtajan
talousarvioesityksen pääkohdat

Tiedotustilaisuus 22.10.2026

Talousarvio toteuttaa valtuustostrategiaa

- Talousarvio kohdentaa resursseja strategian mukaisesti kuntalaisten hyvinvointiin, osaamiseen ja elinvoimaan tähdäten samalla kestävään taloudenpitoon.
- Strategian toteuttamiselle on määritelty TA:ssa konkreettisia toimenpiteitä ja tavoitteita sekä kaupungin omaan että tytäryhtiöiden toimintaan.
 - **Hyvinvointi ja sujuva arki:** palvelut, osallisuus, kulttuuri, liikunta ja turvallinen arki kuntalaisille.
 - **Koulutus ja osaaminen:** laadukas koulutuspolku, oppimisen tuki ja osaavan työvoiman saatavuus.
 - **Elinvoima ja kasvu:** yritystoiminnan, investointien, matkailun ja työllisyyden vahvistaminen.
 - **Kokonaisturvallisuus ja varautuminen:** turvallinen toimintaympäristö ja huoltovarmuus.
 - **Kestävä talous ja uudistuva toimintatapa:** talouden tasapaino, tuottavuuden parantaminen sekä henkilöstön osaamisen kehittäminen.

Näin jalkautamme strategiaa

Tytäryhtiöiden ja lautakuntien strategiakortit toimenpiteineen ja mittareineen konkretisoivat strategian toteuttamista

Koulutus, osaaminen ja työllisyys		Sivistyslautakunta
Tavoite: Mikkeli tarjoaa eheän ja laadukkaan koulutuspolun, jossa oppimisen tuki ja toimivat oppimisympäristöt yhdistyvät tiiviiseen yhteistyöhön hyvinvointialueen, oppilaitosten ja yritysten kanssa. Osaamista kehitetään kiertotalouden ja vihreän siirtymän, digitalisaation, datatalouden, turvallisuuden, matkailun ja palvelualojen teemoissa.		
Strategisen tavoitteen toteutumista edistävä toimenpide ja vastuutaho	Mittari	
Kaksikielisen opetuksen jatkumo/perusopetus	Etenee vuosiluokka kerrallaan	
Oppimisen tuen toteutus/perusopetus	Ryhmäkohtaisen tuen toteutuminen (min. 0,122/oppilaskohtaisen tuen päätökset vs. erityisen tuen päätökset)	
Joustava esi- ja alkuopetus/varhaiskasvatus ja perusopetus	Käynnistynyt kaikilla ala- ja yhtenäiskouluilla	
Selkeät ja sujuvat nivelvaiheet varhaiskasvatus-esiopetus-koulu/varhaiskasvatus	Asiakastytytyväisyyskysely	
Työelämään tutustumisjaksot peruskoululaisille/koko kaupunki-organisaatio	Toteutuneet jaksot kaupungilla	
Opiskelijoiden harjoittelujaksot/varhaiskasvatus ja perusopetus	Toteutuneet jaksot kaupungilla	
Opiskeluhuolto- ja muut suunnitelmat yhteistyötahojen kanssa toteutuvat/esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutus	Vuosisuunnitelman arvioinnin yhteydessä	
Kansainvälisten projektien opintoretket/lukio	Opiskelijoiden määrä	

Elinvoima, yritykset ja investoinnit		Kehitysyhtiö Miksei Oy
Tavoite: Mikkeli tarjoaa yritysmyönteisen ja ennakoitavan toimintaympäristön, houkuttelee vastuullisia investoimia kehittämislustojaan. Vapaa-ajanasumisen ja monipaikkaisuuden edellytyksiä vahvistetaan.		
Strategisen tavoitteen toteutumista edistävä toimenpide ja vastuutaho	Mittari	
Miksei toteuttaa aktiivista invest-in-toimintaa ja sijoittumispalveluja erityisesti kaupungin kärkialoilla (yhteiskuntaturvallisuus, matkailu ja vapaa-ajan asuminen, datatalous, puhtaan veden ratkaisut, vihreä siirtymä ja kiertotalous). Vastuutaho: MikseiMikkeli.	Uusien investointien arvo: 500 000 000 € Sijoittuneiden yritysten määrä: 14 kpl Investointien synnyttämät työpaikat: 250 kpl	
Miksei vahvistaa kasvuhakuisten yritysten palveluja ja käynnistää kohdennetun kasvuohjelman alueen yrityksille. Vastuutaho: MikseiMikkeli.	Kasvuhakuisten (sis. kansainvälistyvien) asiakkaiden määrä: 90 kpl Asiakasyritysten liikevaihdon kehitys: 15 % Yritysassiakkaiden NPS: 80	
Miksei rakentaa ja vahvistaa valittuja elinvoimaekosysteemejä (yhteiskuntaturvallisuus, matkailu ja vapaa-ajan asuminen, datatalous, puhtaan veden ratkaisut, vihreä siirtymä ja kiertotalous) yhteistyössä yritysten, oppilaitosten ja TKI-toimijoiden kanssa. Vastuutaho: MikseiMikkeli.	Ekosysteemiyritysten määrä: 50 kpl Ulkopuolisen kehittämis- ja TKI-rahoituksen määrä: 100 kpl Ekosysteemiyritysten käynnistämien yhteishankkeiden määrä: 10 kpl per käynnistynyt ekosysteemi	

Hyvinvoiva kuntalainen ja sujuva arki		Hyvinvointilautakunta
Tavoite: Arki on sujuvaa ja turvallista koko Mikkelin alueella kaikissa elämänvaiheissa. Hyvinvointia vahvistetaan lasten, lapsi- ja perhemyönteisillä toimintamalleilla sekä luonnon, veden, liikunnan ja kulttuurin luomilla edellytyksillä.		
Strategisen tavoitteen toteutumista edistävä toimenpide ja vastuutaho	Mittari	
Marskin aukiolle kaikille avoin ja maksuton liikuntapuisto/liikuntapalvelut sekä infra- ja viheraluepalvelut	Liikuntapuisto valmistunut	
Liikuntapalveluiden vastuullisuussuunnitelman valmistelu ja jalkauttaminen /liikuntapalvelut	Liikunnan vastuullisuussuunnitelma valmis ja viety käytäntöön	
Soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelma/liikuntapalvelut	Suunnitelma valmis	
Tarvekartoitus kulttuurihyvinvoinnin osalta/kulttuurihyvinvointityöryhmä	Tarvekartoitus valmis	
UNICEF:n Lapsiystävällinen kunta -mallin mukaiset toimenpiteet /nuorisopalvelut	Nykytilan kartoitus laadittu	
Sähköisen (Nuorten keskus) toiminnan käynnistäminen/nuorisopalvelut	Nuorten käyntikerrat (tavoitetaso 20 000 käyntiä/v.)	

Talousarvio ja taloussuunnitelma tasapainossa

- **TA 2027 niukasti ylijäämäinen (+ 49 teur)** haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta – myös kasvun mahdollisuuksia näkyvissä.
- **Talouden tasapaino on saavutettu.** Kolme peräkkäistä ylijäämäistä tilinpäätöstä, vahva tase ja sijoitusomaisuus tukevat kaupungin vakautta.
- **Liikkumavara on kuitenkin edelleen kapea.**
 - Verotulojen hitaahko kasvu ja heikko työllisyystilanne heikentävät kokonaistilannetta.
 - Menokuri ja investointien tarkka priorisointi ovat edelleen välttämättömiä, uusia pysyviä menolisäyksiä tehtävä hyvin harkiten. Palvelutuotantoon syytä hakea tehostuksia ja rakenteellista uudistamista myös jatkossa.
 - TA2027-esitys sisältää lentoaseman säästötoimenpiteen, lomituspalveluiden hallinnon yt-neuvotteluiden vaikutuksen (tulojen laskua vastaava menosäästö) ja Launialan päiväkodin sulkemisen.
- **Suurimmat epävarmuustekijät lähitulevaisuudessa**
 - Valtionosuusjärjestelmän uudistaminen – toisaalta myös merkittävä mahdollisuus Mikkeliille
 - Kuntien rahoitukseen kohdistuvat leikkaukset
 - Niukka verotulokehitys yhdistettynä jatkuvaan kustannusten kasvuun
- **Olennaiset onnistumisen edellytykset koko taloussuunnittelukaudella strategian tavoitteiden toteuttamisessa**

Talouden tasapainotuksen kolme tukijalkaa

Tavoite Velkaantumiskiirteen katkaisu 2025 alkaen ja käyttötalous tasapainoon 2026 alkaen

Osatavoitteet

Henkistä positiivisuutta, työnantajakuva
kirkastaminen, työn tuottavuuden kasvu

Korit 1 ja 2 yht. 3 M€

3,5 M€

2 M€

Kuntakuva paraneminen

Esim:

- Lapsimäärän kehityksen vaikutukset
- TE-uudistuksen mahdollisuudet

- Osassa lähemmäksi verrokkeja
- Erot perustellaan

- Parhaat käytänteet käyttöön, henkilöstön näkemykset
- Avoimuuden ja luottamuksen lisääminen

Laadukkaat ja toimivat
tulevaisuuden palveluverkot

Kustannukset
verrokkien tasalle

Työn tekemisen ja
organisaatio-
kulttuurin
uudistaminen

Tasapainotusohjelma

- Aluetalouden kasvattaminen
- Verotulojen kasvu

Elinkeinoelämän
(+ muu) boosti
"Pöhinää Etelä-Savoon"

"Pöhinäprojekti"

- Sijoitusten tuotto
- Korkokulujen lasku

Energia- ja ratkaisun
tuloslask. vaikutus
2024 →

Energia- ja ratkaisu

2027 →

Rakenteellista uudistamista, toiminnan tehostamista ja aluetalouden kasvattamista talouden tasapainon säilyttämiseksi

Vuosien 2018-2027 tasapainotustoimien kokonaissumma yli 39 M€. TA2027 sisältää aiemmin päätetyistä säästöohjelmista enää lentoaseman vaikutuksen (0,35 M€)

MIKKELI

Veroprosentteihin ei esitetä muutoksia

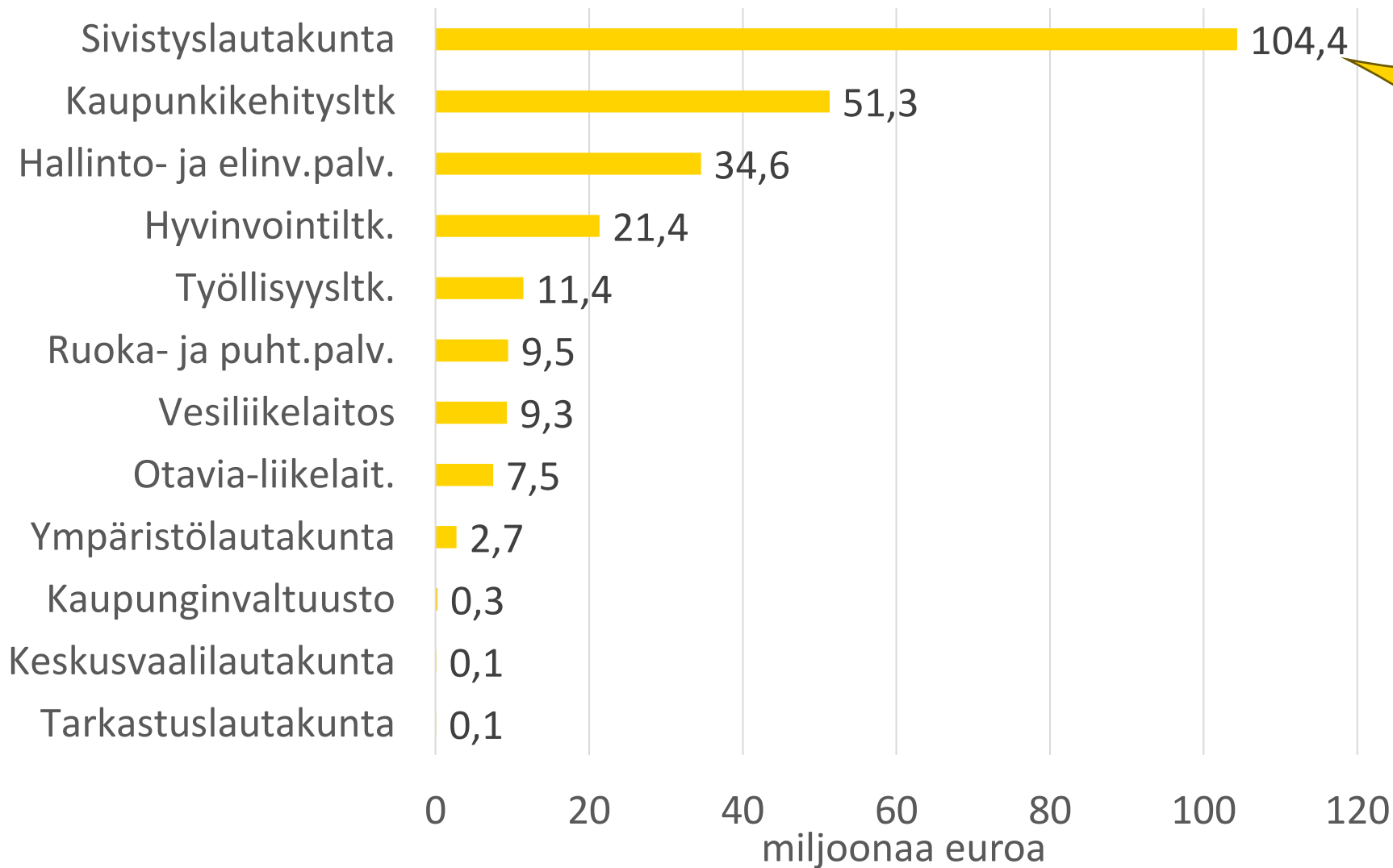
	2026	Esitys 2027
Tuloveroprosentti	9,4 %	9,4 %
Kiinteistöveroprosentit		
Yleinen	1,37 %	1,37 %
Maapohja	1,37 %	1,37 %
Vakituinen asuinrakennus	0,62 %	0,62 %
Muu asuinrakennus	1,50 %	1,50 %
Voimalaitos	3,10 %	3,10 %
Rakentamaton rakennuspaikka	4,00 %	4,00 %
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 %	0,00 %

Tuloslaskelma

<i>1 000 euroina</i> <i>Sisältää sisäiset erät</i>	TP 2025	TA 2026	Ennuste 2026	TA 2027 esitys	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toimintatuotot	107 137	104 762	108 326	107 265	108 558	107 879	109 197
Valm. omaan käyttöön	429	295	290	288	300	300	300
Toimintakulut	-239 194	-249 660	-250 660	-252 532	-257 638	-260 808	-265 643
Toimintakate	-131 629	-144 603	-142 045	-144 980	-148 779	-152 629	-156 146
Verotulot	139 072	146 617	143 617	148 069	151 802	155 785	158 207
Valtionosuudet	14 017	14 950	15 208	13 413	13 950	14 508	15 088
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	3 734	4 099	4 290	4 387	4 329	3 757	3 875
Vuosikate	25 194	21 063	21 070	20 889	21 302	21 420	21 024
Poistot	-22 780	-21 200	-21 200	-21 000	-21 000	-21 000	-21 000
Tilikauden tulos	2 414	-137	-130	-111	302	420	24
Poistoeron lis/väh	160	160	160	160	160	160	160
Tilikauden ali-/ylijäämä	2 575	23	30	49	462	580	184

Toimintakulujen jakautuminen TA2027

41,3 % kaupungin menoista tulee sivistystoimen palveluiden tuottamisesta

Toimintakulut yhteensä:

252,5 M€

Sisältäen sisäiset erät, kuten käytetyistä tiloista maksettavat sis. vuokrat ja työllisyyslautakunnan sis. veloitus Mikkelin osuudesta.

Sis. erien yhteismäärä 52,4 M€
→ ulk. toimintakulut 200,1 M€

Poimintoja investointiohjelmasta (v. 2027 osuus)

- Katujen saneeraus 1,95 milj. euroa
- Kaupungin virastotalon saneerauksen jatkuminen 1,2 milj. euroa
- Siltojen saneeraus 1,0 milj. euroa
- Hänninkentän tekonurmen uusiminen 0,7 milj. euroa
- Keskusta-alueen tulvariski 0,70 milj. euroa
- Yritysalueiden ja uusien asuinalueiden kadut 0,6 milj. euroa
- Otavankatu–Sammonkatu -kiertoliittymä 0,6 milj. euroa
- Hulevesiohjelma 0,55 milj. euroa
- Joukkoliikenteen infran kehittäminen keskusta-alueella 0,2 milj. euroa
- Strategiset kehittämisalustat
 - Satamalahden kehittäminen 0,5 milj. euroa
 - Kiertoliittymä Savilahti (viides haara) 0,5 milj. euroa
 - Ecosairila 0,5 milj. euroa
 - Kalevankankaan alue 0,1 milj. euroa
 - Matkailu 0,3 milj. euroa
- **Nettoinvestoinnit v. 2027 yhteensä noin 19,2 milj. euroa**

Itäisen alueen koulu- ja päiväkotiratkaisu investointiohjelmassa suunnitelmavuosilla 2029-2030, vaatii vielä valtuuston erillisen päätöksen.

Kaupunginjohtajan TA2027-esityksen keskeiset tunnusluvut

- Toimintamenot yhteensä 252,5 miljoonaa euroa
 - Sivistyslautakunnan toimintamenot tästä 41,3 % eli 104,4 milj. euroa
- Tuloveroprosentin esitetään säilyvän nykyisessä 9,4 prosentissa. Myös kiinteistöverot pysyvät ennallaan.
- Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 148,1 miljoonaa euroa. Verotulot ovat kaupungin tärkein tulolähde; esim. valtionosuuksia saadaan vain 13,4 milj. euroa.
- Kaupungin henkilötyövuosien määrä v. 2027 on arviolta 1756, joka on 4 vähemmän kuin vuonna 2026.
- Lainakanta nousee 1,7 miljoonalla n. 213 miljoonaan euroon (4 131 e/as). Vielä vuoden 2023 tilinpäätöksessä lainaa oli 315 milj. euroa (6 067 e/as).
- Nettoinvestoinnit 19,2 miljoonaa euroa.

Talousarvion ja veroprosenttien käsittelyaikataulu

1

Kaupunginjohtajan tiedotustilaisuus

Talousarviokirjan julkaisu
KH:n esityslistan liitteenä

to 22.10.

2

Kaupunginhallitus

ma 26.10.
(varapv ti 27.10.)

3

Kaupunginvaltuusto

ma 9.11.

Lisätiedot

kaupunginjohtaja Janne Kinnunen

044 459 7300

janne.kinnunen@mikkeli.fi

talousjohtaja Tiia Tamlander

040 129 5046

tiia.tamlander@mikkeli.fi

www.mikkeli.fi

